

ระดับเขาวนปัญญาและความสามารถทางการเรยนรู้ ด้านการอ่าน การเขียนและการคำนวณของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุไรรัตน์ ประชุมรัตน์ ว.ท.บ.จิตวิทยาคลินิกและชุมชน

บทคัดย่อ

ที่มา: ปัจจุบันพบเด็กไทยมีปัญหาด้านการเรยนเพิ่มมากขึ้น เช่น ความจำไม่ดี อ่าน เขียนและคำนวณไม่ได้ การค้นหาเด็กกลุ่มเสี่ยงมีความสำคัญสำหรับการวางแผนดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสมตั้งแต่เริ่มแรก

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาระดับเขาวนปัญญาและความสามารถทางการเรยนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาแบบเก็บข้อมูลย้อนหลังในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 จำนวน 139 คน ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบทดสอบ Coloured Progressive Matrices (CPM), Standard Progressive Matrices (SPM) และ แบบทดสอบ Wide Range Achievement Test (WRAT-Thai)

ผลการศึกษา: 1) นักเรียนของโรงเรียนนี้มีระดับเขาวนปัญญาเฉลี่ยเท่ากับ 99.08 นักเรียนเพศชายและหญิง มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ร้อยละ 33.08 และ 30.22 ตามลำดับ พบความบกพร่องทางสติปัญญาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 4.32 แต่ไม่พบในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 2) นักเรียนมีความบกพร่องทางการเรยนรู้ ร้อยละ 57.14 พบด้านการเขียนและการคำนวณมากที่สุด เพศชายมีความบกพร่องทางการเรยนรู้มากกว่าหญิง (ร้อยละ 33.61 และ 23.53 ตามลำดับ) และ 3) นักเรียนร้อยละ 11.76 มีความสามารถทางการเรยนรู้เทียบเท่าชั้นเรยนปกติ เป็นหญิงมากกว่าชาย (ร้อยละ 8.40 และ 3.36 ตามลำดับ)

สรุป: นักเรียนโรงเรียนนี้มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ทั้งเพศชายและหญิงมีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเช่นเดียวกัน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรยนรู้ พบด้านการเขียนและคำนวณมากที่สุด ดังนั้นหากครูและผู้ปกครองทราบว่า เด็กแต่ละคนมีระดับเขาวนปัญญาและความสามารถทางการเรยนรู้เป็นอย่างไร มีข้อจำกัดด้านใด ก็ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรยนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับระดับเขาวนปัญญาและความสามารถทางการเรยนรู้ของเด็กแต่ละคน

คำสำคัญ: ระดับเขาวนปัญญา, ความสามารถทางการเรยนรู้, ความบกพร่องทางการเรยนรู้

Intelligence Level and learning ability in reading, writing and calculating of the second to sixth grade students in Surat Thani Province

Jurairat Prachumrat, Clin.Psy

Department of Psychiatry, Surat Thani Hospital, Surat Thani Province

Abstract

Background: Nowadays many Thai children have difficulty in one or more areas of learning such as dyslexia, dysgraphia or dyscalculia. It is important to identify children who may be at risk of learning problems and provide them an effective early intervention.

Objectives: To study an intelligence level and learning ability in reading, writing, and calculation of the second to sixth grade students in Surat Thani Province.

Method: This study was a retrospective descriptive study in 139 students of the second to sixth grade, The tools were the Coloured Progressive Matrices (CPM), the Standard Progressive Matrices (SPM) and the Wide Range Achievement Test (WRAT-Thai). The collected data were analyzed using descriptive statistics method.

Results: 1) An average intelligence level of the second to sixth grade students was 99.08. Most of male and female students had the average intelligence level at 33.08% and 30.22%, respectively. Most of students with intellectual disability were found in the second grade 4.32%, while not found in the fourth to sixth grade.

2) 57.14% of students had learning disabilities. Most of them had impairments in writing and calculating. There were found in male more than female (33.61% and 23.53%, respectively)

3) Only 11.76% of students had normal level of reading, writing, and calculating skills. It was found in female (8.40%) more than male (3.36%)

Conclusion: Most students in this school had the average intelligence level. Most male and female students also had the average intelligence level. Most of the students with learning disabilities had impairments in writing and calculating skills. Therefore, parents and teachers should arrange curricular activities to align with students' intellectual levels and academic performances.

Keywords: Intelligence level, learning ability learning disability

บทนำ

ปัจจุบันรัฐให้ความสำคัญกับการศึกษาของคนไทยทุกช่วงวัย โดยเฉพาะการให้การศึกษาแก่เด็ก เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ และสมรรถนะในด้านต่างๆ สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้สมวัยทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็กไทยให้มีความสามารถทางเชาวน์ปัญญา (Intelligence Quotient; IQ) ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (90-109)¹⁻⁴ ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้มุ่งเน้นให้คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งเด็กพิการทุกประเภท

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือเด็กแอลดี จัดเป็นเด็กพิการประเภทหนึ่งที่ได้รับสิทธิทางการศึกษาให้เท่าเทียมกับผู้อื่น เด็กกลุ่มนี้มีลักษณะเหมือนเด็กปกติทั่วไป เพียงแต่มีความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาการอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคำนวณ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น⁵ โดยสาเหตุไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางร่างกายและด้านสติปัญญา ไม่ได้ถูกละทิ้ง ไม่ได้ขาดโอกาสหรือด้อยโอกาส ไม่มีปัญหาทางวัฒนธรรมที่มีการสอนภาษาท้องถิ่นก่อนแต่อย่างใด⁶ หากไม่ได้รับการดูแลหรือปล่อยปละละเลยก็จะเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง แยกแยะจากกลุ่มเพื่อนหรืออาจเสียโอกาสทางการศึกษา⁵ และเนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาข้อมูลใหม่โดยภาพรวมเกี่ยวกับการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาเรื่องการเรียน ผู้วิจัยจึงได้ขออ้างอิงข้อมูล ในปีการศึกษา 2550 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประเมินนักเรียนด้วยแบบคัดกรองใน 2,700 โรงเรียนทั่วประเทศ จากโรงเรียนในสังกัดทั้งหมดประมาณ 30,000 โรงเรียน พบว่ามีเด็กที่เรียนรู้ช้าจำนวนกว่า 50,000 คน ซึ่งเดิมเคยมีการสำรวจแบบคร่าว ๆ ประมาณการว่าจะมีเด็กที่เรียนรู้ช้าอยู่ประมาณ 130,000 คน แต่เมื่อลงสำรวจด้วยแบบคัดกรองได้เพียง 2,700 โรงเรียน ก็พบมีมากกว่า 50,000 คน จึงเป็นไปได้ว่าจะมีเด็กที่เรียนรู้ช้าทั่วประเทศมากกว่า 130,000 คน⁶ และจากการสำรวจสถิติการให้บริการของกลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปี 2559 พบว่าจำนวนเด็กวัยเรียนที่เข้ามารับบริการด้วยปัญหาด้านการเรียน และได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์ว่ามีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือแอลดีเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ข้างต้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับเชาวน์ปัญญาและความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการวางแผนดูแลช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของเด็กนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับระดับเชาวน์ปัญญาของนักเรียน
2. เพื่อสำรวจความสามารถทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียนและคำนวณของนักเรียน

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง (Retrospective descriptive study) โดยรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของปี 2559 จากโครงการช่วยเหลือเด็กแอลดีและการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานแก่กลุ่มเสี่ยงแอลดี โดยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี เลขที่ 58/2562

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 139 ราย ที่ได้รับการตรวจระดับเชาวน์ปัญญาและทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบทดสอบที่พัฒนาโดย จอห์น ซี ราเวน (John C. Raven) เมื่อปี ค.ศ.1956 เพื่อใช้สำหรับทดสอบเชาวน์ปัญญา

1. The Colored Progressive Matrices (CPM) สร้างขึ้นเพื่อใช้กับเด็กอายุระหว่าง 5-11 ปี 2. The Standard Progressive Matrices (SPM) สร้างขึ้นเพื่อใช้กับเด็กอายุระหว่าง 11 ปีขึ้นไป

3. Wide Range Achievement test เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และคำนวณ

4. แบบบันทึกข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทะเบียนรายงานผลทางจิตวิทยาคลินิก ในโครงการช่วยเหลือเด็กแอลดีและการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานแก่กลุ่มเสี่ยงแอลดี ซึ่งผู้วิจัยจัดทำขึ้นเอง โดยการทบทวนวรรณกรรมและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน ระดับสติปัญญา และความสามารถทางการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทบทวนทะเบียนรายงานผลทางจิตวิทยาคลินิกของกลุ่มเป้าหมายย้อนหลัง รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละเชิงพรรณนา และเสนอผลในรูปแบบตาราง

ผลการศึกษา

จากการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 139 คน พบว่าเป็นเพศชาย 69 คน ร้อยละ 49.64 และเพศหญิง 70 คน ร้อยละ 50.36 โดยส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้น ป. 4 จำนวน 33 คน ร้อยละ 23.74 รองลงมาอยู่ในระดับชั้น ป.2 จำนวน 15 คน ร้อยละ 22.30 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6					
	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ป.2	16	11.51	15	10.79	31	22.30
ป.3	20	14.39	9	6.48	29	20.87
ป.4	13	9.35	20	14.39	33	23.74
ป.5	8	5.76	10	7.19	18	12.95
ป.6	12	8.63	16	11.51	28	20.14
รวม	69	49.64	70	50.36	139	100

จากการศึกษาระดับเขาวรรณปัญญาของนักเรียนทั้ง 139 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.08 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย (90-109) เมื่อพิจารณาข้อมูลรวมทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่มีระดับเขาวรรณปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ร้อยละ 63.31 รองลงมา มีระดับเขาวรรณปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ร้อยละ 17.98 และระดับเขาวรรณปัญญาคาบเส้น ร้อยละ 10.07 ไม่พบเด็กนักเรียนที่มีระดับเขาวรรณปัญญาอยู่ในระดับฉลาด(120-129)ถึงฉลาดมาก (130 ขึ้นไป)

นักเรียนเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย โดยพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 33.08 และ 30.22 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 จำแนกตามเพศและระดับเขาวนปัญญา

ระดับความสามารถทาง เขาวนปัญญา	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6				รวมทั้งหมด	
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สติปัญญาฉลาดมาก (130 ขึ้นไป)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
สติปัญญาฉลาด (120-129)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
สติปัญญาสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (110-119)	3	2.16	3	2.16	6	4.32
สติปัญญาเกณฑ์เฉลี่ย (90-109)	46	33.08	42	30.22	88	63.30
สติปัญญาต่ำเกณฑ์เฉลี่ย (80-89)	12	8.64	13	9.35	25	17.99
สติปัญญาคาบเส้น (70-79)	6	4.32	8	5.75	14	10.07
บกพร่องทางระดับสติปัญญา (69 ลงมา)	2	1.44	4	2.88	6	4.32
รวม	69	49.64	70	50.36	139	100

เมื่อพิจารณาระดับเขาวนปัญญาจำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 ส่วนใหญ่มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ร้อยละ 11.51, 20.14, 9.35, 15.83 ตามลำดับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีระดับเขาวนปัญญาคาบเส้น ร้อยละ 7.91 และพบเด็กที่มีระดับเขาวนปัญญาคาบเส้นและมีความบกพร่องทางสติปัญญาเฉพาะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 จำแนกตามระดับชั้นเรียนและระดับเชาวน์ปัญญา

		ระดับความสามารถทางเชาวน์ปัญญา														
ระดับชั้น	จำนวนทั้งหมด (คน)	ร้อยละ	ฉลาดมาก (130 ขึ้นไป)		ฉลาด (120-129)		สูงกว่าเกณฑ์ เฉลี่ย(110-119)		เกณฑ์เฉลี่ย (90-109)		ต่ำกว่าเกณฑ์ เฉลี่ย (80-89)		คาบเส้น (70-79)		บกพร่องทาง สติปัญญา (69 ลงมา	
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
			ป.2	31	22.30	0	0.00	0	0.00	1	0.72	9	6.47	5	3.60	11
ป.3	29	20.87	0	0.00	0	0.00	0	0.00	16	11.51	9	6.47	3	2.16	1	0.72
ป.4	33	23.74	0	0.00	0	0.00	3	2.16	28	20.14	2	1.44	0	0.00	0	0.00
ป.5	18	12.95	0	0.00	0	0.00	1	0.72	13	9.35	4	2.88	0	0.00	0	0.00
ป.6	28	20.14	0	0.00	0	0.00	1	0.72	22	15.83	5	3.60	0	0.00	0	0.00
รวม	139	100	0	0.00	0	0.00	6	4.32	88	63.30	25	17.99	14	10.07	6	4.32

จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน ที่มีสติปัญญาตั้งแต่ 80 ขึ้นไป พบว่าเป็นเพศชาย 61 คน ร้อยละ 51.26 และเพศหญิง 58 คน ร้อยละ 48.74

ผลการประเมินความสามารถทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณของกลุ่มตัวอย่าง พบนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (ความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการคำนวณ เมื่อเทียบเกณฑ์มาตรฐาน ต่ำกว่าชั้นเรียนที่เด็กเรียนอยู่ อย่างน้อย 2 ชั้นเรียน) ร้อยละ 57.14 ส่วนใหญ่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียนและการคำนวณ ร้อยละ 17.65 รองลงมา มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 14.28 และไม่พบนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านด้านเดียว ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 ที่มีระดับเขาวานปัญญาตั้งแต่ 80 ขึ้นไป จำแนกตามเพศ และความบกพร่องทางการเรียนรู้

ความสามารถทางการเรียนรู้	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษา				รวมทั้งหมด	
	ปีที่ 2-6				จำนวน	ร้อยละ
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	(คน)	
ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติอย่างน้อย 2 ชั้นเรียน						
ด้านการอ่าน	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียน	7	5.88	1	0.84	8	6.72
ด้านคำนวณ	6	5.04	7	5.88	13	10.92
ด้านการอ่านและการเขียน	6	5.04	3	2.52	9	7.56
ด้านการอ่านและการคำนวณ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียนและการคำนวณ	9	7.56	12	10.08	21	17.65
ด้านการอ่าน การเขียนและการคำนวณ	12	10.08	5	4.20	17	14.28
รวม	40	33.61	28	23.53	68	57.14

นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนรู้ต่ำกว่า 1 ชั้นเรียนปกติ จำนวน 37 คน ร้อยละ 31.09 ส่วนใหญ่มีความสามารถทางการเรียนรู้ต่ำกว่า 1 ชั้นเรียนปกติ ทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 9.24 รองลงมาคือมีความสามารถด้านการเขียนต่ำกว่า 1 ชั้นเรียนปกติ ร้อยละ 7.56 มีความสามารถด้านการคำนวณต่ำกว่า 1 ชั้นเรียนปกติ ร้อยละ 6.72 และพบนักเรียนมีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณเทียบเท่าชั้นเรียนปกติ จำนวน 14 คน ร้อยละ 11.77 โดยพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 8.40 และ 3.36 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ที่มีระดับเขาวงกตปัญญาตั้งแต่ 80 ขึ้นไป จำแนกตามเพศและความสามารถทางการเรียนรู้

ความสามารถทางการเรียนรู้	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6				รวมทั้งหมด	
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติ 1 ชั้นเรียน						
ด้านการอ่าน	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียน	3	2.52	6	5.04	9	7.56
ด้านคำนวณ	4	3.36	4	3.36	8	6.72
ด้านการอ่านและการเขียน	1	0.84	0	0.00	1	0.84
ด้านการอ่านและการคำนวณ	1	0.84	0	0.00	1	0.84
ด้านการเขียนและการคำนวณ	3	2.52	4	3.36	7	5.88
ด้านการอ่าน การเขียนและการ คำนวณ	5	4.20	6	5.04	11	9.24
รวม	17	14.28	20	16.81	37	31.09
เทียบเท่าชั้นเรียนปกติ	4	3.36	10	8.40	14	100

เมื่อพิจารณาความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณ จำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุด ร้อยละ 21.01 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 13.45 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 12.61

สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณ ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติ 1 ชั้นเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 10.92 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 10.08

และเมื่อพิจารณานักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและการคำนวณ เทียบเท่าชั้นเรียนปกติ พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 5.04 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 3.36 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ที่มีระดับเขาวนปัญญาตั้งแต่ 80 ขึ้นไป จำแนกตามระดับชั้นเรียนและความสามารถทางการเรียนรู้

ความสามารถทางการเรียนรู้	ป.2		ป.3		ป.4		ป.5		ป.6		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติอย่างน้อย 2 ชั้นเรียน												
ด้านการอ่าน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียน	0	0.00	6	5.04	1	0.84	1	0.84	0	0.00	8	6.72
ด้านคำนวณ	0	0.00	2	1.68	4	3.36	0	0.00	7	5.88	13	10.92
ด้านการอ่านและการเขียน	0	0.00	6	5.04	2	1.68	0	0.00	1	0.84	9	7.56
ด้านการอ่านและการคำนวณ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียนและการคำนวณ	0	0.00	1	0.84	2	1.68	5	4.20	13	10.92	21	17.65
ด้านการอ่าน การเขียนและการคำนวณ	0	0.00	1	0.84	6	5.04	6	5.04	4	3.36	17	14.28
รวม	0	0.00	16	13.45	15	12.61	12	10.08	25	21.01	68	57.14
ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติอย่างน้อย 1 ชั้นเรียน												
ด้านการอ่าน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ด้านการเขียน	2	1.68	1	0.84	4	3.36	2	1.68	0	0.00	9	7.56
ด้านคำนวณ	1	0.84	3	2.52	1	0.84	2	1.68	1	0.84	8	6.72
ด้านการอ่านและการเขียน	1	0.84	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.84
ด้านการอ่านและการคำนวณ	0	0.00	0	0.00	1	0.84	0	0.00	0	0.00	1	0.84
ด้านการเขียนและการคำนวณ	4	3.36	0	0.00	2	1.68	1	0.84	0	0.00	7	5.88
ด้านการอ่าน การเขียนและการคำนวณ	5	4.20	1	0.84	4	3.36	0	0.00	1	0.84	11	9.24
รวม	13	10.92	5	4.02	12	10.08	5	4.02	2	1.68	37	31.09
เทียบเท่าชั้นเรียนปกติ	2	1.68	4	3.36	6	5.04	1	0.84	1	0.84	14	11.77
รวมทั้งหมด	15	12.61	25	21.01	33	27.73	18	15.13	28	23.52	119	100.00

วิจารณ์ผล

จากผลการศึกษาระดับเขาวนปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีระดับเขาวนปัญญาเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย (IQ เฉลี่ย เท่ากับ 99.08) ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เมื่อปี พ.ศ. 2554⁷ ที่ได้สำรวจระดับเขาวนปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า IQ เฉลี่ยเท่ากับ 98.74 และเมื่อเทียบกับ IQ เฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งเท่ากับ 94.58 ก็ถือว่าระดับเขาวนปัญญาของนักเรียนโรงเรียนนี้อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเช่นเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนเพศหญิงส่วนใหญ่มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย (IQ เฉลี่ยเท่ากับ 99.25) และมากกว่าเพศชายเล็กน้อย (IQ เฉลี่ยเท่ากับ 98.82) ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของกรมสุขภาพจิต⁷ ที่พบว่าเพศหญิงมีระดับ IQ เฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีระดับ IQ เฉลี่ยอยู่ที่ 99.91 คะแนน และเพศชายอยู่ที่ 97.69 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุธรรม นันทมงคลชัย และคณะ⁸ ที่พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาสูงกว่าเพศชาย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเด็กหญิงนั้นนอกจากจะขยัน ตั้งใจเรียนหนังสือแล้ว ยังมีความคิดสร้างสรรค์ด้านมิติสัมพันธ์เหนือกว่าเด็กชาย อย่างไรก็ตาม ลักษณะเช่นนี้แตกต่างจากการศึกษาของเวคสเลอร์และซิมป์สัน ที่พบว่าเด็กชายจะมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ การคิดหาเหตุผล เช่น คณิตศาสตร์ สูงกว่าเด็กหญิง^{9, 10}

เมื่อพิจารณาระดับเขาวนปัญญาจำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 ส่วนใหญ่มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย (ร้อยละ 11.51, 20.14, 9.35, 15.83 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีระดับเขาวนปัญญาคาบเส้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าพบเด็กที่มีระดับเขาวนปัญญาคาบเส้นและมีความบกพร่องทางสติปัญญาเฉพาะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของระดับเขาวนปัญญา เมื่ออายุเพิ่มขึ้นระดับเขาวนปัญญาจะมีแนวโน้มพัฒนาตามอายุ¹¹ และอยู่ในระดับสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 20 - 30 ปี หลังจากนั้นจะค่อยๆ เสื่อมถอยลง^{11,12} อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับระดับเขาวนปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการนำไปศึกษาต่อเพิ่มเติม

สำหรับผลการศึกษาความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน ที่มีระดับสติปัญญาตั้งแต่ 80 ขึ้นไป พบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้งหมด 68 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ถือว่าเป็นจำนวนที่สูงเมื่อเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาในประเทศไทย ซึ่งพบเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ร้อยละ 6-8^{14, 15} เมื่อพิจารณาความบกพร่องทางการเรียนรู้แต่ละด้าน พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียนและด้านการคำนวณ ร้อยละ 17.65 รองลงมาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 14.28 และมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคำนวณ ร้อยละ 10.92 ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบความชุกของความบกพร่องด้านการอ่านร้อยละ 7.1 ความบกพร่องด้านการเขียน ร้อยละ 6.8 และความบกพร่องด้านคณิตศาสตร์ ร้อยละ 6.6¹⁵ และเมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่านักเรียนชายมีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากกว่านักเรียนหญิง ร้อยละ 33.61, 23.53 ตามลำดับ ซึ่งอาจสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ¹⁶ พบเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ร่วมกับภาวะสมาธิสั้น ในเพศชายมากกว่าเพศหญิง อาจส่งผลให้นักเรียนเพศชายส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีสมาธิและความ

สนใจในการเรียนเท่าที่ควร จึงพบความบกพร่องทางการเรียนรู้มากกว่าเพศหญิง นอกจากความแตกต่างระหว่างเพศหรือโรคที่พบร่วมกับภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้แล้ว อาจมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้เก็บข้อมูลดังกล่าว

พบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง 6 ที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ด้านต่างๆ ต่ำกว่า 1 ชั้นเรียนปกติ จำนวน 37 คน (ร้อยละ 31.09) ส่วนใหญ่มีความสามารถทางการเรียนรู้ต่ำกว่าชั้นเรียนปกติทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 9.24 และพบนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้เทียบเท่าชั้นเรียนปกติ เพียง 14 คน ร้อยละ 11.77 ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ซึ่งอาจสอดคล้องกับที่ ดร.กมล รอดคล้าย เลขาธิการสภาการศึกษา¹⁷ อธิบายถึงเหตุผลที่เด็กไทยอ่านออกเขียนได้ลดลง สาเหตุหลักคือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาภาษาไทย โดยเปลี่ยนจากการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ มาเป็นการสอนแบบอ่านเป็นคำๆ แทน โดยจะไม่สอนให้เด็กสะกดคำ แต่เน้นให้เด็กอ่านเป็นคำๆ แทน ซึ่งไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ ฉะนั้นหากเปลี่ยนวรรณยุกต์ความหมายจะเปลี่ยนทันที เช่น เมื่อเด็กเจอคำว่า “ข้าว” เด็กสามารถอ่านได้และรู้ความหมาย แต่เมื่อเจอคำที่เขียนใกล้เคียงกัน เช่น “ข่าว” หรือ ขาว เด็กจะเริ่มสับสนทันที และหากเด็กไม่มีทักษะการสะกดคำ หากเจอประโยคยาวๆ ตัวอักษรติดกันเป็นพืด เด็กจะเริ่มสับสนและอ่านได้ช้ากว่าเดิม จึงส่งผลให้นักเรียนประถมศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้น อ่าน เขียน และคำนวณ ได้น้อยกว่าเด็กนักเรียนที่ระดับชั้นต่ำกว่า เนื่องจากขาดทักษะในการสะกดคำ และสับสนในการอ่าน อีกสาเหตุที่อาจทำให้ค่าเฉลี่ยการอ่านออกเขียนได้ของเด็กไทยน้อยลงไปในั้น คือเทคโนโลยี โทรทัศน์ หรือแม้แต่โซเชียลมีเดีย ที่เข้ามามีบทบาทกับชีวิตมนุษย์มากขึ้น ส่งผลให้ความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กในปัจจุบันลดน้อยลง¹⁸

นอกจากนี้ยังพบว่าเพศหญิงมีความสามารถทางการเรียนรู้ เทียบเท่าชั้นเรียนปกติมากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจสอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนสูง มีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และพบว่าเพศหญิงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนเพศชาย¹⁸ ยังพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นต่อการอ่านของเพศหญิงจะแตกต่างจากเพศชาย¹⁹ เพราะในการคบเพื่อนของผู้ชายและผู้หญิงนั้นต่างกัน ทำให้ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากเพื่อนแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนโรงเรียนนี้ ถึงแม้ส่วนใหญ่จะมีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย แต่พบนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นจำนวนมาก หากครูและผู้ปกครองไม่เข้าใจข้อจำกัดในการเรียนรู้ของเด็กเหล่านี้ และขาดการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมด้านการเรียนอย่างเหมาะสม อาจส่งผลให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และสังคมตามมา เช่น ทำให้นักเรียนเกิดความเครียด ความกดดัน รับรู้คุณค่าในตนเองต่ำ ปลีกตัวออกจากสังคม ปัญหาพฤติกรรมอื่นๆก็ตามมา อาจต้องออกจากระบบการศึกษาก่อนวัยอันควร ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีระดับเขาวนปัญญาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย หากครูและผู้ปกครองไม่ได้ให้การสนับสนุนความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิดหรือด้านที่ถนัด ก็อาจจะไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ดังนั้นหากพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีระดับเขาวนปัญญาและความสามารถทางการเรียนรู้เป็นอย่างไร หรือมีข้อจำกัดด้านใด ก็ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับระดับเขาวนปัญญาความสามารถทางการเรียนรู้ และข้อจำกัดของเด็กแต่ละคน

ข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้ คือใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนแห่งเดียวเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถเป็นตัวแทนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั้งหมดได้ ซึ่งอาจแก้ไขโดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนอื่นๆ ร่วมด้วย นอกจากนี้ การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับระดับเชาวน์ปัญญาและความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณของเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการนำไปศึกษาต่อเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตของประชากรที่ศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น ใช้เครื่องมือทดสอบระดับเชาวน์ปัญญาที่ครอบคลุมช่วงอายุที่กว้างขึ้น เช่น แบบทดสอบ SPM Parallel
2. ควรจัดทำวิจัยเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเชาวน์ปัญญาให้นักเรียนในเชิงของการบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ แพทย์หญิงธัญลักษณ์ วันเลี้ยง จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลหาดใหญ่ ที่กรุณาและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี แนะนำแนวคิด ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

1. กนกรัตน์ สุชะตุงคะ. การพัฒนาเกณฑ์ปกติคะแนนมาตรฐานเชาวน์ปัญญาในเด็กไทยจากแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Raven (Colored Progressive Matrices-CPM). วารสารจิตวิทยาคลินิก. 2549;37(1):22-9.
2. สุชีรา ภัทรายุทธวรรตน์, กนกรัตน์ สุชะตุงคะ, จริญญา จันตระ, วิลาสินี ชัยสิทธิ์, กิรติ บรรณกุลโรจน์, สร้อยสุดา อิมอรุณรักษ์. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ Standard Progressive Matrices ในกลุ่มประชากรไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 2543;45(1):45-57.
3. พร็ัมเพรา ดิษยวณิช. การประเมินทางจิตวิทยาและจิตเวช [อินเทอร์เน็ต]. 2542. [เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก http://www.chamlongclinicpsych.com/powerpoint/assessment.files/v3_document.htm.
4. วิจิตพาณี เจริญขวัญ. การทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2544.
5. ผดุง อารยะวิญญู. ลักษณะของเด็กแอลดี (เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียน). นครปฐม: โอ.คิว.บุ๊กเซ็นเตอร์; 2554.
6. สุจินดา ผ่องอักษร. เด็ก LD ปัญหาใหญ่ของ ร.ร.สพฐ. หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน. 2551 มิถุนายน 17.
7. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. สมอเด็กไทย รอไม่ไหวแล้ว. กรุงเทพฯ: สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์; 2554.

8. สุธรรม นันทมงคลชัย และคณะ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กวัยเรียนใน 4 พื้นที่ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์;กระทรวงเกษตรและสหกรณ์; กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม; ทบวงมหาวิทยาลัย;กระทรวงศึกษาธิการ; สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ; สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย; 2546.
9. Wechsler, D. Manual For The Wechsler Adult Intelligence Scale. New York: The Psychological Corporation; 1981.
10. Simpson N. Relationships between the academic achievement and the intelligence, creativity, motivation, and gender role identity of gifted children; 1999.
11. Wechsler D. The measurement and appraisal of adult intelligence; 1958.
12. Schaie KW, Strother CR. A cross-sequential study of age changes in cognitive behavior. Psychological bulletin. 1968;70(6p1):671.
13. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. เชื่อมั่นเด็กไทย ไอคิวดี อีคิวเด่น “การสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในเด็กไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ.2559” [อินเทอร์เน็ต]. 2560. [เข้าถึงเมื่อ 28 ธันวาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก <https://doc.dmh.go.th/report/compare/iqeq.pdf>.
14. นิรมล พจน์สุนทร, จินตนา สิงขรอาจ, พิรดา อุ่นไพร, วัริศรา ศรีสวัสดิ์, ฉันทนา อุดมสิน, อรุณช กิตติศิริวัฒน์กุล. ปัญหาการเรียนและพฤติกรรมในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 2554;56(4):345-51.
15. ภาสุรี แสงสุภาวนิช, ศรีเพ็ญ ตันติเวสส, คัดนางค์ โตสงวน, จันทนา พัฒนเกษัช, วรณภา เล็กอุทัย, จุฑามาส วรโชติกาจร, และคณะ. รายงานวิจัยการคัดกรองโรคสมาธิสั้นและความบกพร่องด้านการเรียนในโรงเรียน. นนทบุรี: บริษัท เดอะ กราฟิโกซิสเต็มส์ จำกัด. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.); 2554.
16. ดารณี ศักดิ์ศิริผล. การศึกษาภาวะสมาธิสั้นในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในเขตกรุงเทพมหานคร [รายงานการวิจัย]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2556.
17. ไทยรัฐออนไลน์. เจาะปมร้อนรับวันเด็ก อะไรทำเอาชวนไทยอ่านไม่ออก? [อินเทอร์เน็ต]. 2559. [เข้าถึงเมื่อ 2 มกราคม 2563]. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/560044>.
18. Kovio Anne Oubkak. The relationship of student perception of study habits and attitudes based on differences in sec, grade and academic achievement. Dissertation Abstracts International, 1983
19. สมหญิง มงคลธง. พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ. 2558;3:33-18.